

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ПРАВА

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
МАГІСТРА

на тему:

**Реформування судової системи України в світлі набуття
Україною статусу офіційного кандидата на вступ до ЄС**

Виконала: здобувач 2 курсу, групи ПЗ 23 м

Спеціальності 081 «Право»

Фурт Я.О.

Дніпро

2024

АНОТАЦІЯ

Фурт Я.О. Реформування судової системи України в світлі набуття Україною статусу офіційного кандидата на вступ до ЄС.

В магістерській роботі проаналізовані особливості та перспективи реформування судової системи України в сучасних умовах євроінтеграції. Підкреслено, що одним із основних завдань України на шляху до ЄС є забезпечення належного доступу до правосуддя, орієнтуючись при цьому на європейські стандарти і цінності. З підписанням Угоди про асоціацію України з ЄС постало питання про практичну реалізацію ст. 14 «Верховенство права та повага до прав людини і основоположних свобод». З орієнтацією на європейські правові підходи у сфері організації судової системи у 2016 р. була розпочата судова реформа в Україні. Однією із головних задач судової реформи є відновлення довіри громадян до судової влади. Новелами судової реформи стали конкурси на заміщення вакантних посад суддів, проведення кваліфікаційного оцінювання суддів, утворення нових судових інституцій, зокрема Вищого антикорупційного суду. Важливим кроком реформування стало проведення реорганізації Вищої ради юстиції у Вищу раду правосуддя та створення Етичної ради.

В роботі акцентовано увагу на тому, що процеси судового реформування отримали новий імпульс після набуття Україною статусу офіційного кандидата на вступ до ЄС згідно з Рішенням Європейської Ради від 23 червня 2022 р. При цьому європейські партнери рекомендували прийняти та імплементувати законодавство про процес добору суддів Конституційного Суду України і завершити Етичною радою перевірку доброчесності кандидатів у члени Вищої ради правосуддя та провести відбір кандидатів для створення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Реформування судової системи України продовжується в умовах переговорного процесу про вступ до ЄС. Проаналізовані проблемні питання

подальшого судового реформування, а також створення належних умов для поліпшення доступу до правосуддя. Зазначено, що на важливості судової реформи наголошують європейські партнери України, визначаючи умови надання Україні статусу повноправного члена Євросоюзу.

SUMMARY

Furt Ya.O. Reforming the judicial system of Ukraine in light of Ukraine's acquisition of the status of an official candidate for accession to the EU.

The master's thesis analyzes the features and prospects of reforming the judicial system of Ukraine in the modern conditions of European integration. It is emphasized that one of the main tasks of Ukraine on its path to the EU is to ensure proper access to justice, while focusing on European standards and values. With the signing of the Association Agreement between Ukraine and the EU, the question arose of the practical implementation of Article 14 "Rule of law and respect for human rights and fundamental freedoms". With an orientation towards European legal approaches in the field of organizing the judicial system, judicial reform was launched in Ukraine in 2016. One of the main tasks of judicial reform is to restore citizens' trust in the judiciary. Novelties of the judicial reform were competitions for filling vacant positions of judges, conducting qualification assessments of judges, and establishing new judicial institutions, in particular the High Anti-Corruption Court. An important step in the reform was the reorganization of the High Council of Justice into the High Council of Justice and the creation of the Ethics Council.

The paper emphasizes that the judicial reform processes received new impetus after Ukraine acquired the status of an official candidate for EU membership in accordance with the Decision of the European Council of June 23, 2022. At the same time, European partners recommended adopting and implementing legislation on the process of selecting judges of the Constitutional Court of Ukraine and completing the verification of the integrity of candidates for members of the High Council of Justice by the Ethics Council and selecting candidates for the creation of the High Qualification Commission of Judges of Ukraine. The reform of the judicial system of Ukraine continues in the context of the negotiation process on accession to the EU. The problematic issues of further judicial reform, as well as the creation of appropriate conditions for improving access to justice, are analyzed. It is noted that Ukraine's European partners emphasize the importance of judicial reform, determining the

conditions for granting Ukraine the status of a full member of the European Union.

ЗМІСТ

ВСТУП	10
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ	
1.1. Історія та джерела дослідження судової реформи.....	11
1.2. Конституційно-правові засади державного регулювання судової системи.....	20
1.3. Зарубіжний досвід проведення реформи.....	23
РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ СУДОВОЇ РЕФОРМИ НА МОМЕНТ НАБУТТЯ УКРАЇНОЮ СТАТУСУ КАНДИДАТА НА ВСТУП ДО ЄС	
2.1. Передумови та причини реформування судової системи України.....	32
2.2. Особливості та проблеми реалізації судової реформи в світлі підписання Угоди про асоціацію України з ЄС.....	40
2.3. Результати судової реформи на момент надання Україні статусу офіційного кандидата на вступ до ЄС.....	48
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ СУДОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПЕРЕГОВОРНОГО ПРОЦЕСУ ПРО ВСТУП УКРАЇНИ ДО ЄС	
3.1. Можливі напрями модернізації судової системи.....	52
3.2. Оцінка ефективності судової реформи в Україні.....	60
3.3. Шляхи підвищення ефективності судової системи під час війни.....	64
ВИСНОВКИ	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	73